

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2017

Enköpings kommun

Sofia Nylund
*Certifierad kommunal
revisor*

Fredrik Birkeland
Revisionskonsult

Simon Löwenthal
Revisionskonsult

Gustav Näslund
Revisionskonsult

Oktober 2017

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	4
2.1.	Bakgrund	4
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	4
2.3.	Revisionskriterier	4
2.4.	Avgränsning och metod.....	5
3.	Iakttagelser och bedömningar	6
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	6
3.1.1.	Iakttagelser	6
3.1.2.	Bedömning.....	7
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	8
3.2.1.	Iakttagelser	8
3.2.2.	Bedömning.....	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2017-01-01 – 2017-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

1. Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

I granskningen har följande avvikelser från god redovisningssed noterats:

- Exploateringsredovisningen följer inte i alla delar god redovisningssed, vilket påpekades även i granskningen av årsredovisningen år 2015 och år 2016. Det bokförda värdet kopplat till exploateringsverksamheten redovisas netto (tillgång) i balansräkningen. Kommunen har inte intäktsfört exploateringsinkomster för perioden, vilket får en resultatpåverkan på 8,4 mnkr.
- Resultaträkningen för delårsperioden är ej upprättad i enlighet med RKR 22 då helårsprognos samt budget inte anges. Detta påpekades även vid granskningen av delårsrapporten 2016.
- I delårsrapporten görs ingen balanskravsutredning eller bedömning av huruvida balanskravet kommer uppfyllas för året, vilket är en avvikelse från RKR 22.
- Inga ekonomiska konsekvenser har beaktats i delårsrapporten med anledning av att kommunhuset har bedömts som obrukbart i nuvarande skick. Vid tiden för delårsrapportens upprättande var dock inget beslut taget om huruvida kommunhuset ska åtgärdas, rivas eller eventuellt säljas.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs i punktsatserna ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

2. Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultat inte är förenligt med det ena av de två finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2017. I delårsrapporten görs ingen bedömning av måluppfyllelsen för det andra finansiella målet.

När det gäller verksamhetsmålen konstateras att de tio indikatorer som finns kopplade till de fem strategiska mål som fullmäktige beslutat om följs upp i årsredovisningen. I delårsrapporten lämnas en prognos för andelen smartmål och fokusområden som bedöms vara genomförda eller uppfyllda för helåret 2017. Däremot framgår inte vilka smartmålen respektive fokusområdena är. Vi anser därför att det är svårt att utifrån den information som lämnas i delårsrapporten bedöma huruvida måluppfyllelsen är förenlig med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2017.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
2. Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2017-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsred i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef, redovisningschef och redovisningsekonom.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti 2017. Resultatet för perioden är 99,5 mnkr. Prognosen för helåret är ett resultat på 32,7 mnkr, vilket är 12,3 mnkr lägre än budgeterat resultat.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Sammanställd redovisning har upprättats i delårsrapporten.

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs i delårsrapporten.

En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Prognosen för 2017 visar ett positivt resultat om 32,7 mnkr. Det prognostiserade resultatet är 12,3 mnkr sämre än budgeterat.

Vad gäller budgetföljsamheten visar nämnderna och styrelser en negativ avvikelse mot budget på 30,1 miljoner kronor. De största underskotten visar vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden. Vård- och omsorgsnämnden har ett underskott på 25 miljoner kronor, vilket i delårsrapporten bland annat uppges bero på en stor ökning av hemtjänststimmar, ökning av bostadsanpassning samt ökning av personlig assistens. Socialnämnden visar ett underskott på 14,6 miljoner kronor. Inom socialnämnden visar barn- och ungdomsvården, ekonomiskt bistånd för flyktinghushåll underskott. Vidare anges att hemtjänst och LSS inte har budgetmedel, vilket försämrar prognosen.

I delårsrapporten görs ingen balanskravsutredning eller bedömning av huruvida balanskravet kommer uppfyllas för året, vilket är en avvikelse från RKR 22.

Enköpings kommun leder och samordnar bolagsverksamheten i en koncern med Enköpings kommuns moderbolag AB (EMAB) som koncernmoder. Dotterbolagen som ingår i koncernen är AB Enköpings hyresbostäder och ENA Energi AB, vilka ägs till 100 procent av EMAB. Det har inte varit några förändringar i den kommunala koncernen under perioden. Koncernens siffror redovisas jämte kommunens siffror i delårsrapporten.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Räkenskaperna omfattar periodens utfall men saknar till delar jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation. Resultaträkningen för delårsperioden är ej upprättad i

enlighet med RKR 22 då helårsprognos samt budget inte anges. Detta påpekades även vid granskningen av delårsrapporten 2016. Vad gäller kassaflödesanalysen saknas jämförelsetal för det närmast föregående räkenskapsåret, vilket är en avvikelse mot RKR 16.2 och KRL 5 kap 6 §. Däremot är inte kassaflöde ett krav i en delårsrapport.

I granskningen har vi även noterat följande:

- Exploateringsredovisningen följer inte i alla delar god redovisningssed. Summan av kommunens exploateringsverksamhet redovisas endast som en nettotillgång i balansräkningen. Kommunen har inte intäktsfört exploateringsinkomster för perioden, vilket får en resultatpåverkan på 8,4 mnkr. Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har i övrigt inga väsentliga avvikelser noterats.
- Det pågår utflyttning från kommunhuset eftersom detta har bedömts som obrukbart i nuvarande skick. Vid granskningstillfället var dock inget beslut taget om kommunhuset ska åtgärdas, rivs eller eventuellt säljas. De ekonomiska effekterna finns därför inte beaktat i bokslutet.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är desamma som vid föregående års årsbokslut.

Jämförelsestörande poster redovisas som upplysningar i not till resultaträkningen samt löpande i texten. Förändring av väsentliga ansvarsförbindelser framgår av not till balansräkningen.

3.1.2. Bedömning

Exploateringsredovisningen följer inte i alla delar god redovisningssed, vilket påpekades även i granskningen av årsredovisningen år 2015 och år 2016. Det bokförda värdet kopplat till exploateringsverksamheten redovisas netto (tillgång) i balansräkningen. Kommunen har inte intäktsfört exploateringsinkomster för perioden, vilket får en resultatpåverkan på 8,4 mnkr.

I delårsrapporten görs ingen balanskravsutredning eller bedömning av huruvida balanskravet kommer uppfyllas för året, vilket är en avvikelse från RKR 22.

Grundat på vår översiktliga granskning har det, med reservation för de omständigheter som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

3.2. God ekonomisk hushållning

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har beslutat om två finansiella mål:

1. *Under en konjunkturcykel ska resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgå till lägst 2 procent.*

I delårsrapporten framgår att bedömningen är att kommunen inte kommer att klara målet under nuvarande konjunkturcykel.

2. *Självfinansieringsgraden för investeringar ska vara minst 75 procent för perioden 2016-2029.*

I delårsrapporten anges att självfinansieringsgraden 25 procent enligt investeringsplanen. Vidare anges att uppföljning av målet sker i årsredovisningen.

Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har beslutat om fem övergripande strategiska mål för 2016-2019:

1. Samhällsbygget Enköping får människor att växa
2. Samhällsbygget Enköping skapar en hållbar framtid
3. Samhällsbygget Enköping utvecklar ett jämlikt samhälle
4. Samhällsbygget Enköping ger förutsättningar för ett blomstrande näringsliv och en ökad välfärd
5. Samhällsbygget Enköping är en del av vårt varumärke.

Kommunfullmäktige följer tio indikatorer som visar hur Enköping utvecklas enligt de strategiska målen. Indikatorerna följs upp i årsredovisningen. Nämnderna konkretiserar de strategiska målen i form av slutmål och smartmål. Slutmål är ett önskvärt tillstånd på lång sikt. Ett smartmål är specifikt, mätbart, accepterat, realistiskt och tidsatt.

Uppföljning av nämndernas smartmål avgör om kommunfullmäktiges fem strategiska mål uppfylls. Ju fler smartmål som uppfyllts, desto större del av fullmäktiges strategiska mål har uppfyllts. Under år 2017 har kommunfullmäktige förtydligat de strategiska målen med hjälp av 32 stycken fokusområden. I delårsrapporten framgår av bedömningen att 140 av 160 smartmål och fokusområden kommer att vara genomförda/uppfyllda under 2017.

I delårsrapporten redovisas också en prognos för de olika målområden – mätt som andelen smartmål och fokusområden som troligen blir genomfört/uppfyllt under året. Det anges dock inte vilka fokusområdena eller smartmålen är.

Tabell 1. Prognos för smartmål och fokusområden per strategiskt mål.

Strategiskt mål	Prognos för smartmål och fokusområden (andel som troligen blir genomfört/uppfyllt under året)
1. Samhällsbygget Enköping får människor att växa	88 %
2. Samhällsbygget Enköping skapar en hållbar framtid	94 %
3. Samhällsbygget Enköping utvecklar ett jämlikt samhälle	77 %
4. Samhällsbygget Enköping ger förutsättningar för ett blomstrande näringsliv och en ökad välfärd	92 %
5. Samhällsbygget Enköping är en del av vårt varumärke	87 %

3.2.2. Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att kommunens prognostiserade resultat inte är förenligt med det ena av de två finansiella mål som fullmäktige fastställt. Kommunen når inte upp till målet att kommunens resultat ska uppgå till minst 2 procent av årets intäkter från skatter, utjämning och generella bidrag. I delårsrapporten återges inte någon av kommunen utförd analys av varför målet inte bedöms komma uppnås under konjunkturcykeln. Det andra finansiella målet följs upp i årsredovisningen 2017, därför kan vi inte göra någon bedömning av huruvida det prognostiserade resultatet är förenligt med det finansiella mål avseende självfinansieringsgrad som fullmäktige fastställt.

Vi bedömer att det prognostiserade resultat inte är förenligt med det ena av de två finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2017. I delårsrapporten görs ingen bedömning av måluppfyllelsen för det andra finansiella målet.

När det gäller verksamhetsmålen konstateras att de tio indikatorer som finns kopplade till de fem strategiska mål som fullmäktige beslutat om följs upp i årsredovisningen. I delårsrapporten lämnas en prognos för andelen smartmål och fokusområden som bedöms vara genomförda eller uppfyllda för helåret 2017. Däremot framgår inte vilka smartmålen respektive fokusområdena är. Vi anser det därför vara svårt att utifrån den information som lämnas i delårsrapporten bedöma huruvida måluppfyllelsen är förenlig med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2017.

2017-10-12

Anders Hägg
Uppdragsledare

Sofia Nylund
Projektledare